

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ: POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
BENEDEK JÁNOS. Dr. BOROSS LAJOS.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Házfelosztási hírek.

— ápril 14.

Ujra dolgához kezdett a képviselőház, miután kiélvezte az elég hosszú, két heti husvétii szünidőt. Ujból megindult a politika harcza nyílt fórumon, miután két hétig szünetelt. De csak a parlamentben szünetelt, a politikusok azonban azért igyekeztek erőt gyűjteni és olyan hírek járnak, hogy a kormány és a pártja ellen újra szervezkednek és frondörösködnek az elégedetlen elemek.

Ugy látszik, hogy valami bonyodalom készül a szabadelvű pártban s a széthúzó elemek egyre jobban érvényesítik a befolyásukat. Részben elégedetlenek vannak, a kiknek a mostani rendelkezések nem tetszenek, részben még olyan eset is fordul elő, hogy a Széll-kormány idejéből való intézkedések nem tetszenek, — mint például a nemrég életbe léptetett fumei kivándorlási vállalat. Nagyon sok oldalról bírálják, egyesek a nagy előnyeiket dicsérik, mások a nagy hátrányait panaszolják. Ez olyan kellemetlenség, amelyet még a Széll-kormány okozott a mostani-

nak. Másrészt pedig a Széll-párt haragszik azért, hogy a mostani kormány igen ridegen bánt el némely dolgaikkal, amit még ők csináltak. Például a beruházási törvénnyel és a tisztviselő törvénnyel, melyek mindkettőjét elejtették. E dolgokban bizonyos, eddig titkolt sértődés keletkezett, amely csak lappang ugyan, de ki is törhet. Ilyen elégtelenség van, mint hírlik, abban a párttöredékben, a mely többnyire mágnásokból állván, közönségesen kaszinó pártnak neveztetik. Ezek is sértődve vannak valami miatt s nem akarnak, mint mondani szokás, — „vakon” menni minden olyan javaslatba, — a mit a kormány előterjeszt.

A javaslatok, a miket most tárgyalni kell, elsőrendű fontosságúak. Nemcsak azok, amik a Ház előtt vannak, hanem azok is, amelyeket visszavontak. Az előbbi két fizetésrendező javaslat, az utóbbi szintén két ugyanaz. Az előzők a vármegyei tisztviselők és a községi jegyzők fizetéséről szól. Az elmaradtak az állami tisztviselők fizetésrendezése s a vasutasok fizetése volna. De ezeket is újból elő kell terjeszteni, mert a sok hitege-

tés után már valóban oly nagy az elkeseredés, amely előtt meg kell retirálni minden halandó szándéknak.

Állítólag báró Bánffy Dezsőnek már pártja van a kormánypártban, amelynek számát mintegy harmincz főre teszik. Azaz, hogy ennyien vannak azok, akik ebből már nem csinálnak titkot, hanem nyíltan vallják, hogy a mostani vezetéssel elégedetlenek.

Ily körülmények között nem csoda, ha ismét felszínre kerül a Ház felosztásának a hire. Azt mondják, hogy abban az esetben, ha a kormánypártban valami válság törne ki, a nyáron felosztják a Házat s az ősz elején történnének az új választások. Ezt a hirt azzal indokolják, hogy a horvát képviselők is elégedetlenek. Különböző követeléseik vannak, amelyek, ha nem mennek teljesezésbe, otthagynak a szabadelvűpártot. Ez megint negyven szavazatot jelentene, melyekre eddig minden körülmény között számíthatott a kormány. S ha a többi sértődöttel együtt ezek is kilepnének, elkövetkezne a házfelosztás.

Vesztett pör.

Irta: Szabó Ferencz.

Szilassy Jenő udvariasan csókolta meg a feleségét. Távozni akart s úgy illett, hogy búcsú nélkül ne hagyja el Dorottyát. Azonban kissé összeborzongott. Odakint javában hulldogáltak a lombok, tehát joggal panaszkodhatott a hűvös napok ellen. E pillanatban az a szertelen bazsarózsás kalap jutott eszébe, mely nemrégiben még a Dorottya fejét ékesítette, amikor szívében a vén lányos gyötrelmes meghasonlással járogatót a nevelőintézetbe (vagy husz év óta) s még a legmerészebb álmaiban sem mert volna arra gondolni, hogy a társaság lelke, a deli járásbíró megkérje a kezét.

Ezt a szörnyen felpiperézett kalapot nézte a — multban s egy pillanatig nem is látott egyebet, csak bazsarózsát: az egész szoba tele volt vele. A lelke is. Azt a sok gunyos kacagást is hallotta, amely egykor uosuntalan felcsengett a legénypajtások ajakán, ha Dorottyáról, az újságok útján házasulók állandó alakjáról tettek említést... És ez a Dorottya most az ő — felesége!

Gyötrelmesen kacagató volt e gondolat!...

Dorottya villámló szemmel tekintett utána. Gyűlölet égett e leselkedő, megmegregrebbendő pillák alatt! A csukott ajtón keresztül nem látta ugyan, de mégis tudta, hogy támolyog, hogy a tanutlan egyedüli-

ségben ajaka görcsös kacagásra nyílik. Megfigyelte elégszer ama majális óta, amelyen a véletlen összehozta őket a szép Szamosi Katával.

Pedig kerülték egymást, miként a tátongó örvényt, az omlós hegyet kerülik az emberek. Ha véletlenül egymásra tekintettek: a leány arczán átnyílt valami; férje összeszorította az ajakát s tréfás dologról kezdett beszélni a szomszédjának, a mire maga kacagott a legjobban. Szóbeszédre nem volt szükség: mindent tudott. Odakint szomorú suhogással szálltak az ólmos felhők, nagy fekete madarak károgtak a fákon; idebent a Dorottya szeme villámlott s kacagása úgy recsegett, mint a fekete madarak kiáltása.

Szilassy Jenő a nagy piacszoron haladt végig, a hatalmas akácok alatt. Mennyire szeretik a kisvárosiak a misztikus örömeiket, hogy az utcákat s a piacmentét fákkal ültetik tele. Nyaranta itt a vásárosok kipányvazzák lovaikat az árnyékban s a piros arczu oláh fáták visongatva futkosnak a legények előtt. Olykor a kisasszonyok is követnék e kedves tréfát, de a szigorú mamák nem engedik. A komoly bíró észre sem vette, hogy a fák busan hajladoznak a szélben, a sárga levelek meg hulldogálnak. A tavalyi pompában látta őket, amikor édes-boldogan sétálgatott alattuk Katával, akiknek könnyű Rembrandt-kalap inceselkedett a fején s kötődésből vagy miéért, folyvást a gazdagságról beszélt. Afféle ártatlan vágyakozás ez, aminő általában a lányoké,

ha egy-egy pillanatig, lecsukott pillával, mesés gazdaságu indus hercegekről álmodoznak. Hanem azért édesen, melegen tekintenek a mellettük lépkedő ifjura. Ő azonban komoly volt, érző lelkű és könnyen bántódó természet. Azt hitte, hogy a leány kigunyolta a szegénységét, kissé büszkén, daczosan mondta a szemébe: Csak álmodozzék kisasszony! Magára hagyom! S kacagva távozott a szelid, kedves fák alól.

Aztán szürke, borús lett az egész világ. A szeretett leány mással sétálgatott a lombok alatt: egy köhögős öreg ural, aki Osztenében szokta tölteni a nyár egy részét. Kata tüntető vidáman lépegetett mellette s olykor, ha a mama is ott volt, karjába öltötte a magáét, a járásbíróság épülete előtt. A többi már olyan történet, amelyre sértett büszkeség, halálos bántalom ösztönzi a férfit. Jenő megnősült. Oltár elé vezette azt, akit legközelebb talált. A gazdag, beteges ur pedig visszament Osztenébe s talán még magával se vitte a szép Szamosi Kata emlékét.

A hervadt levelek, a nagy fekete madarak a suhanó felhők kacagtak; őt kacagták, aki mosolyogni kényszerülta világ előtt, hogy gyöttrődését, azt a nagy, nagy tüzet, melyet daczos lelke gyújtott lángra, ne lássa senki. Oh, de nem tudta, hogy olyan rettenetes ez a tűz! Hiába volt hidegen legyintő szél, mégis lázas forróság gyötörte, amikor a hivatalba benyitott.

A föld.

— ápr. 14.

(—s.) Akié ebben az országban a föld, azé az ország, — ez a mondás általános és közismert szállóigévé lett nálunk. Csupán az a kár, hogy nem szociális és nemzeti értelemben veszik és értik, hanem kizárólag csak agrárius értelemben.

A föld birtokosai ugyanis agrárius szemüvegen át nézve a világot, urasági jogon bizonyos arisztokratikus osztály és felekezeti ellentéteket s megkülönböztetéseket tartanak fenn, mert szerintük övék az ország, mert övék a föld.

A szociológus és a nemzeti politikus ellenben a földet mint a munka és a megélhetés forrását éppen a nép kezébe akarja juttatni, mondván, azé az ország, akié a föld, tartsa meg hát a nép, a magyar nép a földet, ki ne ereszze a kezéből, vagy szerezzé vissza, mert az ország a népé, a magyar népé s ha ennek a népek nincs földje, elvesz az ország.

A nemzetiségi agitáció is régen megértette ezt az elvet, különösen Erdélyben, hol a dákoromán pénzüzetek egyenesen céltudatos földbirtok-politikát üznek úgy, hogy kölesöneikkel kiforgatják a székely birtokost vagyonából s az így megszerzett földbirtokot csakis románoknak adják el. Ezzel jobban megerősítették a románokat Erdélyben, mint bármivel.

A felvidéken a tótok Amerikában összeszerzett és kuporgatott pénzen szerzik vissza, vagy tartják meg és öregbitik földbirtokaikat igen gyakran a magyar kurta nemesség rovására, nem éppen öntudatos nemzetiségi politikából, de természetes földszerzési vágyukat elégitvén ki, míg ellenben az alföld kitűnő fajmagyar népének egészséges és nemzeti szempontból igen értékes földéhsége meddő, mert utját állják a latifundiumok mértföldekre lekötött birtokosságai.

Az alföldi magyar parasztság, melynek

hivatása volna regenerálni és megmenteni a magyar nemzetet, teng és ki nem fejteti a benne rejlő nagy expansív erőket, mert nem szerezhethet magának földet ott az arany kalácsszal ékes rónaságokon, amelynek talajából való, amelynek rögeit ő munkálja sovány cselédbérért.

Ez az értékes faj aztán az internacionális szociálizmus karjaiba veti magát, ahelyett, hogy kiapadhatatlan forrása lenne a magyar terjeszkedésnek. A periferiakon ellenben gát nélkül terjeszkedhetnek az összes nemzetiségek s amellet a hegyekben s az erdőkben az apró paraszt birtokosok nem teremhetnek erdőpart s parlagon hevertetik a gazdagságnak számtalan forrásait.

Ilyen körülmények között nagyon itt van már az ideje, hogy azon dolgozzunk, hogy a síkföldön létező kötött birtokok az erdős-hegyes periferiakra helyeztessenek át, hogy egyrészt az uradalmak magyar szellemet s új gazdasági forrásokat vigyenek a nemzetiségek lakta periferiakra, másrészt pedig kötött birtokok ne gátolják a legjobb magyar fajt abban, hogy boldogulhasson saját hazájában.

A hazafias magyar urak egy része önként is belé menne a cserébe, másrészt pedig ezer módja van annak, hogy törvényhozási uton szép módjával lehetlenné tegyék a síkföldön létező latifundiumokat.

Füty a király: ak.

— április 14.

Vénülő primadonnák művészetüknek öszén, mikor már hangjuknak nagyon kellemetlen mellézköngéje van, hallják először a sivitó, élesen kellemetlen fütyöt. Sápadtan menekülnek előle le, a színpadról örökre eltűnnek a névtelenség örvényében. Drámaírók, avagy operett-librettisták darabjuk harmadik felvonása után szokták hallani a levegőt áthatító éles füttyszót. Sok jeles

szerező előtt ismerős hang ez már. Ha metszően szól, csufos bukást jelent, ha meg-meg vibrál a színház meleg levegőjében, akkor azt jelenti, hogy a szerzőt sajnálni kell. Nem oka a bukásnak szegény, minden az igazgató büne. A szerző hülye, hogy rossz darabot irt, de az igazgató ostoba. Ezek a fütyök nem ismeretlenek előttünk, az emberi forgatagban élő emberek előtt. Egyszer-mászor természetes emberi kaján-ságunknál fogva örülünk is rajta. Az embernek néha-néha jól esik felebarátját az iszapban látni. De ez a füty, amely tegnap a büszke hidalgók honában elhangzott, az a fütyölések krónikájában új lapot követel magának.

Öreg primadonnák, bukott drámaírók örvendjétek! Udvarképes lett a füttyszó. Ó legkatholikusabb felségét, XIII. Alfonzó királyt a sok don juankodás földjén, a virágos Kataloniában kifütyölték. Egy öreg tábornok mellett gubbaszkodott a kis király. Talán egyenruhájában, vagy kardjának markolatában, vagy hű népének lelkesedésében gyönyörködött, amikor felharsant a füttyszó. A király megdöbbenve tekinthetett szárnysegédére s valószínűleg ezt a kérdést intézhette hozzá:

Tábornok, én primadonna vagyok?

Mire az öreg csatoló megilletődve válaszolhatta:

— Nem, felség. Felséged a legalkotmányosabb és legkatholikusabb spanyol király, akit a népe imád.

— Látom, és hallom, dűnyöghette a kis király.

És a kataloniai nép üde fütyölése mellett robogott el a király kocsija, a legkatholikusabb király kocsija.

A krónikás megáll egy pillanatra és jegyez. Ime, elkövetkezett az idő, a mikor a királyok szereplését egy-egy ország nagy színpadán kifütyöli a nép. Mert a nép ma már nem csak kenyér után sóvárog, de kritizál is. És ha a hős szerepét magára vállaló uralkodó még gyenge a szerep inter-

Nagy meglepetésre asztalán finom, illatos levelet talált, apró gyöngyírással. Felbontva, a nagy, oszlopos terem édes, kábitó lett az illatától; mintha valamely végtelen hatalom vissza varázsolta volna a tavalyi nyárba, a virágos akácok alá. Reszketett a bővöltől. Sorra nézte minden betűjét s még sem akart hinni a szemének. Hogy neki Szamosi Kata, a büszke, hiu, megalázott Kata levelet irt volna!

„Este, amikor már teljesen néptelen a park, a szomoru kőrifák között, várakozom önre. A multak emlékére kérem, jöjjen el. Kata“.

Szemét behunyta, be kellett hunynia: azt hitta, hogy álmodik. Ilyen édes-kinos álomhoz pedig nem illik a nyitott szem, az ébrenlét. Aztán újra a csodálatosan fehér papírt nézte reszketve a sejtelemtől, hogy aranyfüstként légbe szakadtak a formás betűk: elbűvölt lakóhelyei a visszaröppent mult üdvösségének. Nem, nem tűntek el. A vékony édes betűkből kipirult, szerelmes leányarez mosolygott feléje: csábitón, üdvözítőn, bűnbánóan.

Eh, gonosz kép ez, bolygó lidérczláng! Fájdalmasan, daczos haraggal dobogott a szíve. Az ideál, a szent, megalázkodva járul elébe, hogy egy-két pásztoróra édességét kikönyörögje. A mult összes bűvös varázsa megsemmisült. A levelet ledobta a földre s rágazott a sarkával.

— Asszony volt, közönséges, bővérű asszony! . . . S én hogy istenitettem!

Nagy gyönyörűség az ilyen megalázó

beszéd, ha valaki könnyen elhithető okot keres, hogy mentegesse a saját tévedését. Az idő pedig szerfölött drága: haszontalan-ságokra, holmi tépelődő emlékezésekre kár elvesztegetni. Szilassy tehát munkához látott. Szerzegette a tollat, hogy szolgálatot tegyen az igazságot kereső emberiségnek. Azonban az elgázolt csodálatos fehér papírnak különös szokása van, nem marad a földön, ellenkezőleg: felkunkorult rejtelmes suhogással felszökik az asztalra, vékony betűi megelevenülnek, külön-külön lángra gyulva, mint egy-egy csipkebokor s a leirt szavak értelme: a vágy, az álom, a csábitás, égett lángok alakjában nyilall be a szívébe. A lángok közül meg a Kata babonázó szépsége mosolyog reá.

Összeráncolta a szemöldökét: de tekintete már nem volt gunyos, megalázó, szívébe egyre több-több meleg fény szállt a multból. Vére sebesen, édesen vágyakozva dobogott. Szeme édes igézetten pihent a feltűnő fantóm kívánatos alakján, a ki az — övé. Nem volna-e kaczagásra méltó gyávaság, ha másodszor is eldobná magát? A levelet szépen kisimitotta s elrejtette a szíve fölé. Igazi helye itt van.

Délben mosolyogva, de kíváncsi, valató tekintettel fogadta az asszony. Ki akart olvasni valamit a lelkéből. Szilassy nem vette észre e tekintetet; tulontul vidám volt, tréfált, enyelgett, kaczagott. Nagy-lelkűség vett erőt rajta; a lelkét eltöltő boldogságból juttatni akart Dorottyának is.

Este a szokottnál korábban ment haza.

Izgatott, türelmetlen, ingerült volt. Valami édes, régi láz vett erőt rajta, ezt azonban rejtegetnie kellett. Azt mondja, hogy sokat mérgeződött. Dorottya csak félfüllet hallgatta szavait. Valamelyes bizottsági ülésre készült. Szeme azonban nagyokat villant a tükörben.

— Ugy látszik, sietsz valahova... Várnak?

— Dehogy, Isten ments... El skar-lak kísérni... Aztán lefekszem. Fáradt vagyok!

— Köszönöm. Felmentelek e teheről. Eddig is legtöbbször egyedül baktattam! — mondta az asszony szárkásztikusan. Aztán távozott.

Szilassy Jenő ledobta magát a diváura. Várt. Nézte, leste azt a nyomorult óramutatót, amelyre valamely láthatatlan kéz ólmet kötözött, hogy megállítsa a vánszorgását. Szamosi Kata ismét a sárba tévedt; fényes ideál volt előtte, amilyennek a reggel látta. Gyötrelm, harag, gyűlölet lobogott újra a szívében. Eszébe jutott a szétduitt boldogság, a tengernyi szenvedés s ezt nem akarta egy-két pásztoróra árán megváltani. Az jutott eszébe, hogy megalázza, vérig sérti ma; hadd fizessen vissza valamit a nagy kölesönből, melyen olyan kegyetlen könynyelműséggel mért reá. Tehát megy. Viszi magával kijátszott szerelme egész poklát. Csendesesen végighallgatja bűnbánó epekedését s aztán hideg megalázással vágja a szemébe:

— Szép nagysád, hibás volt a címzés.

pretálására, vagy hamis páthoszzsal vonja be szerepét, felzug az éles kellemetlen fütty. Nem tetszik a szereplő, rossz a komédia, tűnjék le a koronás színész a cselekvés színpadáról!

Ki hitte volna, hogy az inkvizíció szép hónapban, a szolgál megalázkodás jellegzetes birodalmában ilyen hamar csődöt mond a királyi hatalom. Az Escuriálban fekvő dicső nagy királyok nem riadnának meg álmukban, a mikor leszól hozzájuk a vénülő színésznőket bucsuztató fütty. Mert ez a fütty a maga metsző hidegségében hátborzongató. Durva temetési zenéje egy ország szerencsétlen királyi családjának, amely vakbuzgóan csókolta kezét a jezsuita gyóntató atyának és amelynek minden lépését ez a csontos, szikár, bűnös jezsuita kéz vezette.

A nép felébredt, megutálta a csontos jezsuita kezét s le akarja rázni magáról azt a királyt, aki még mindig ebben látja a csodatevő hatalmat, a nemzet kormányzásának egyetlen eszköze.

SZINHÁZ.

Műsor:

Pénteken, először: Takarodó. Dráma. Szombaton, másodszor: Takarodó. Vasárnap d. u.: Piros bugyelláris. Népszínmű.

Vasárnap este, harmadszor: Takarodó. Dráma.

Sursum corda! Tegnap este kis közönség előtt a Sursum corda! került színre, az ismert jó előadásban Különösen Palágyi, Menszáros és Jeszenszkynek tetszettek s kaptak sok tapsot.

Takarodó. Holnap kerül bemutatásra Beyerlein nagy sikert aratott drámája a Takarodó, amelyben a társulat drámai személyzetének legjobbjai vesznek részt.

Nem a régi lovaghoz tetszett bekopogtatni. Nincs szerelmem kegyed számára, csak megvetésem! Oh kegyetlen, de édes megalázás lesz! Sietősen elindult.

A park fái közt az elhagyatottság titokzata fogadta. Hidegen sivitő szél zörgette a száraz avart. Hallgatódzott: nem jön-e szembe valaki? A sötétség kísértetiesen lapangott s a sötétségben különös zizegással hulltak a lombok.

— Nagy bűnbánat, nagy szerelem kell ahhoz, hogy egy nő idejéjén egyedül — gondolta magában. E gondolatra melegülni kezdett a vére s ádáz gyűlölete megcsappant. Az egyedüliség, a tanutlan magány varázsa édes, titkos vágyakat oltott a szívébe s néha apró tüzpontok táncoltak a bokrok sűrűjében. A szomorú kőrifák elrejtett zugába ért.

A bokrok mögött egy női alak sötétbe mosódott körvonalait vette észre. Pillanatra megállt, hallgatta a szíve lázas dobogását. Tűnődött. Lelkébe markolva, kereste a megalázó kemény szavakat; de édes, lázas szenvedelmes vallomásnál nem talált egyebet.

Alig hallhatólag recsesent a száraz avar. A hajladozó árny közeledett. Reszkető, forró kéz érintette meg a kezét. Hallotta a tikkadt, szaggatott lélegzetet. Többé nem volt ura érzelmeinek. Régi édes, elfojtott, eltagadott indulata lángot vetett. Aztán oda dobta magát az árny keblére és zokogott édesen, boldogan.

— Nem volt nap, nem volt percz, hogy ne gondoltam volna kegyedre... Tudod-e,

Betörő história egy tanítóképző-palotában.

— Izgalmas éjszaka. —

(Saját tudósítónktól.)

— április 14.

Az aradi tanítóképző-intézet új épületébe az éjszaka eddig ismeretlen valaki betört. Belopódzott annak a két diáknak a hálószobájába, aki egyelőre bent lakik — mert az internátus még nincs berendezve s a növendékek még nem költöztek be — de észrevették és megszalasztották.

Eddig a dolog komoly rendőri ügy, a bonyodalmak azonban, amelyek belőle fejlődtek, határozottan kedélyessé tették a folytatást.

Éjjel három óra tájon a két bentlakó diák egyike valami motoszkálásra ébredt fel. Azt hitte, hogy a társa mozog, de aztán mégis különösnek tetszett neki a dolog és hirtelen gyufát gyújtott. Ennél a világosságánál ijedten látta, hogy valami idegen alak az ő nadrágjának a zsebében kutat. Felugrott és rávetette magát a tolvajra. Ez azonban az ajtó hirtelen felrántotta és kifutott, maga mögött becsapta ismét az ajtót. Evvel annyi előnyt nyert, hogy a zeg-zugos folyosón eltűnt az üldöző diák elől.

Az új épületben, az emeleten lakik Urhegyi Alajos felügyelő-tanár, lent pedig Szabó József igazgató. Mikor a diák hangos szóval üzöbe vette a tolvajt, a nagy lépcsőházban olyan visszhangos lármát vert, hogy Szabó igazgató is felneszelt rá és az emeleten világosságot látván, azt hitte Urhegyi-éknél van baj, azokat támadta meg valaki. Hirtelen megragadta a tartalékos tiszt fia kardját s avval rohant ki a folyosóra. Oda-kint aztán megtudta, hogy nincs nagy baj, csak tolvaj jár a házban és most már szobáról-szobára járva keresték a betörőt, felgyújtogatván minden szobában a gázt. Ezt meglátva az utczáról az arra sétáló rendőrőrsjárt s ijedten kopogott be, hogy mi történik.

A tolvajt végre is nem találták meg. Valamelyik ajtón észrevétlenül kiszökött. A nagy izgalom után a diák bevonult a szobájába. S itt egy szomorú tényt tapasztalt: a betörő viszonylag sikerrel működött.

Ami pénz volt a nadrágjában, azt mind elvitte. Igaz, hogy a betörő is konstatalhatta, hogy viszonylag sikertelenül működött, mert mindössze — nyolcz krajczár volt a diák nadrágjának a tartalma.

Már most a diák így okoskodott:

— Nem tudom hova lett az a gazember. Képes itt rejtőzködni valahol, mert kevesli az én nyolcz krajczáromat és még betör Urhegyi tanár urhoz, aki mit sem sejt. Nem fekszem hát le, inkább őrizem a tanár ur ajtaját.

És Urhegyi professzor reggel öt óra tájban felkelvén, bámulva nézte, hogy ajtaja előtt őrszem sétál nagy botot szorongatván a markában. — Csak ekkor értesült a viharos éjszaka eseményeiről. Nem sokkal később aztán benépesült a ház, jöttek a munkások, a kik most az épület berendezésén dolgoznak.

Megállapították, hogy az egyik oldalajtó nyitva maradt az este, azon jöhetett be és menekülhetett el a tolvaj.

NAPI HIREK.

A város zárszámadása.

— április 14.

Debreczen város múlt évi zárszámadását egybeállította Roncsik Lajos főszámvevő és ma terjesztette a tanácsülés elé.

A tanácsban jó benyomást és örömet keltett a jelentésnek az a része, melyből megtudták, hogy a város zárszámadása nemhogy deficittel végződött, de még 12,006 korona 11 fillér pénztári maradvány is volt.

Évek óta nem volt ilyen eredményes a város zárszámadása és ez az eredmény igazolja legjobban azt az új rendszert, mely a városházán meghonosodott és hogy a város vagyona nem tekintik Csáky szalmájának, hanem rendszeresen, ezéltudatosan gazdálkodnak azzal oly módon, hogy a város jövedelmét, anélkül, hogy azt a lakosság érezné, fokozzák.

a főszámvevő jelentése szerint:

A házipénztári számadásnál a 2,560,908 kor. 12 fill. rendes bevétellel szemben a rendes kiadás 2,323,044 kor. 72 fill. vagyis a bevételi többlet 237,863 kor. 40 fill.

Az 1,191,231 kor. 96 fill. rendkívüli bevétellel szemben rendkívüli kiadás 1,431,049 kor. 19 fill., így a bevételi keveslet 239,817 kor. 23 fill.

Átmeneti 168,931 kor. 38 fill. bevétellel szemben a kiadás 154,971 kor. 44 fill. s így 13,959 kor. 94 fill. a bevételi többlet.

Ha már most a fenti számadásoknál a 251,823 kor. 34 fill. bevételi többlet együttes összegéből a bevételi keveslet összegét 239,817 kor. 23 fill. levonjuk, kapjuk a 12,006 kor. 11 fill. pénztári maradványt.

A városi tanács a főszámvevő jelentését kinyomatja és tárgyalás végett kiadja a gazdasági, valamint a jog- és pénzügyi bizottságak, egyidőleg 15 napi közszemlére teszi ki a számvevőségnél.

hogy mi az életem? A lemondás halála, a mellett az asszony mellett. Tudtam, hogy kegyednek is fájni fog ez a házasság: gyötörni akartam kegyedet is.

— S nem szerette azt a nőt? — sutogott lázasan az árny.

Szeretni... kegyed emléke mellett?... Gyűlöltem... gyűlölöm!

Forró indulattal karolta át s esőkjai zápor módra hullottak reá a fátyolon keresztül.

— Szomjuhozom a boldogságot. Nem akarok nyomorultan megsemmisülni... Elváltak attól a szörnyetegről...

A nő ajkáról hangos, dermesztő, gunyos kacaj sikult le.

— Brávó, kedves férjem!... Lelepleztelek, nyomorult! Haragosan taszította el magától a kővé merevült férfit; jobbával megsegényesítő, boszuló ütést mért az arcába. — Alávaló!

Szilassy Jenőnek harag, gyűlölség, szögyen egyszerre viharzott át a szívében. Első pillanatban retentő gondolata támadt, hogy megrohanja a védtelen asszonyt s befojtja a lélegzetet, amiért érzelmeivel játsszani merészkedett. De férfias lelke nem engedte.

Megfordult s keserű kacagással távozott. Kacagta azt a szegény embert, akinek a legüdvözítőbb érzés, szerelem, pokollá változtatta az életét. Kacagta a józan, komoly bírót, aki mindenkinek kikereszte az igazát, csak a maga legnagyobb pírét vesztette el... Ment s nyomában zörgő faleveleket kergetett a szél.

— **A tanári körből.** A debreczeni kerületi tanári kör folyó hó 16-án, szombaton délután 4 órakor gyűlést tart az ev. ref. kollégiumban, amelyre a kör t. tagjait ezután is meghívja. — Az elnökség.

— **A kávéházak előtti asztalok.** A városi tanács mai ülésén foglalkozott Németh András ama kérelmével, hogy a Bika-kávéház előtt a gyalogjáró melletti térségen is helyezhessen el asztalokat. A tanács a kérelmet teljesítette azzal a kikötéssel, hogy a gyalogjáró melletti utat köteles Németh András aszfalt burkolattal ellátni, továbbá, hogy a gyalogjárón nem helyezhet el asztalokat. Egyben intézkedett, hogy ezután egyik kávéház előtt se helyezhessenek el asztalokat a gyalogjárón, miután az ott elhelyezett asztalok a közlekedést akadályozzák.

— **Mennyi vagyona van Debreczen városának.** A város főszámvevője, Roncsik Lajos egybeállította Debreczen város vagyonmérlegét. A pontos és hiteles mérleg szerint Debreczen város cselekvő vagyona 57.068,600 kor. 87 fillér, ezzel szemben szenvedő vagyon 11.422,804 kor. 62 fill. úgy, hogy Debreczen városának tiszta vagyona **45 millió 645.796 korona 25 fillér.** A város tiszta vagyona a múlt évben 351.406 korona 07 fillérrel szaporodott.

— **Haranghy László temetése.** Tegnapelőtt délután ment végbe a legszebb férfikorában elhunyt, derék városi számvevőnek, Haranghy Lászlónak végtisztességtétele a Szent-Anna-utcza halottas háztól. A gyászszertartást Szele György lelkészünk végezte, megható imával buszogatván el a boldogultat szerette családja, rokonai és barátaitól. Megjelent a városi tanács is Kovács József polgármesterrel, — az árvaszék Bészler Károly elnökével az élén. Ott volt Széll Farkas kir. táblai tanácselnök és Pálffy István volt táblai elnöki titkár, a bus, fiatal özvegy nagybátyja, városunk előkelő polgárai közül többen. Kivonult a Petőfi dalkör is gyászfátyollal borított zászlajával s buzgó számvizsgáló tagjának megindító gyászdalokat zengett a háznál és kint a temetőben.

— **Az országos chemicalintézetben** folyó vizsgálatok szerint az országnak múlt évi bortermelése úgy minőségi, mint mennyiségi, de különösen minőségi szempontból minden jogos várákozást kielégített. Minden esetre érdekes, hogy az újabb elvek szerint ültetett és kezelt homoki szőlők oly kitűnő bort szolgáltatnak, hogy nem is mindenki akarja elhinni, hogy nem hegyi, hanem homoki bor áll előtte. Minthogy a homoki szőlők évről-évre nagyobb mennyiségben lesznek termőkéspek, az árak meglehetősen nyomottak, aminek két szempontból van jelentősége és pedig először, hogy — az alacsony borárakkal a hamis bor készítőik nem tudván konkurrálni — a hamis bor megszűnt jövedelmező lenni s így kevesebb hamis bor kerül forgalomba; másodsor, hogy oda kell hatnunk, nehogy valami kerülő uton-módon a példátlanul olcsó olaszbor mégis csak bejuthasson hazánkba, amely a filloxeravész

után nagy áldozatokkal felújított szőlőknek és a szép lendületet vett homoki szőlőknek jövedelmezőségét szüntetné meg s így a felújítás költsége által kimerült szőlőbirtokosokat biztosan tönkre juttatná. — Mindenesetre figyelemreméltó, hogy a homokon olyan tüzes és kifogástalan minőségű bor terem, amiről pár évtizeddel ezelőtt még álmodni sem mertünk és ha tartósság tekintetében itt-ott kifogást hallunk, az nem a bor minőségének, hanem annak tulajdonitandó, hogy az Alföldön a fakadó víz miatt nem lehet olcsó áron kifogástalan borpinczét építeni. Nagy szolgálatot tenne az ügynek az, aki az olcsó és megfelelő földfeletti boros pinczék létesítésének a módját megadná.

— **Az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat közgyűlése.** Gróf Desewffy Aurél elnöke alatt az Alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulata 1904. év április hó 25-ik napján délelőtt 11 órakor Debreczenben (Széchenyi-uteza 46. szám alatt), a társulat székháza nagytermében rendes közgyűlést tart az alábbi tárgysorozattal: I. Melezer Gyula elhalálozása folytán megüresedett választmányi tagsági hely betöltéséről intézkedés. II. Számadás vizsgálat küldöttségnek az 1903. évi számadások megvizsgálására vonatkozó s ezen meghívóhoz 1 % alatt csatolt jelentése s erre vonatkozó intézkedés. (A számadásokra vonatkozó iratok a társulati pénztár helyiségében, a hivatalos órák alatt közzemlére kitéve vannak s az érdekeltség által megtekinthetők.) III. A társulat igazgató választmányának mai napon tartott gyűlésében — az alábbi tárgysorozat szerinti ügyekre vonatkozólag tett javaslatai s határozatai. — A közgyűlést megelőzőleg ugyancsak Debreczenben, a társulati székház nagytermében április hó 25-ik napján, délelőtt 9 órakor igazgató választmányi gyűlés fog tartatni. A választmányi gyűlés tárgysorozata: A nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter urnak következő magas rendeletei: 1. 97,997—1903. szám alatt az 1904. évben végrehajtandó országos kataszteri felmérések, mérnöki helyszínelések stb. „Előirányzatát” megküldi azzal, hogy a munkálatokat foganatosító közegek, a társulat részéről is működésükben hathatósan támogattassanak. 2. 50,849/1903. szám alatt tudomásul veszi az előterek létesítése és a tiltott szántások megszüntetése tárgyában az 1903. év május 4-ki közgyűlés III/14. szám alatt hozott határozatát, azonban elrendeli a védtöltésen levő kerítések, építmények eltávolítását s a fenntartandókrészletes előterjesztést kíván. Ezzel egyidejűleg t. főmérnök 2 % alatt nyomtatványban közölt jelentésének b) pontjai 3. 170,407/1903. szám alatt a társulat 1904. évi költségelőirányzatát jóváhagyási záradékkal ellátva leküldi. 4. 58,369/1903. szám alatt, fenntartja a Taktaközi patakok vizei elvezetésére vonatkozó 35,324/1902. szám alatt magas rendeletében foglalt intézkedéseit s utasítja a társulatot, hogy az erre vonatkozó, továbbá a Tiszadobi holtkanyar áttöltésére vonatkozó terveket, mint kiegészítő ármentesítési munkálatokat foganatosítsa s hogy az általános belvizrendezés kérdését is újabb megfontolás alá vegye. (Ezen magas rendelet és ezt kiegészítő vízépítészeti Igazgatósági vélemény 3 % alatt nyomtatványban közöltetik.) Ezzel egyidejűleg társulati Igazgatónak 4 % alatti nyomtatványban közölt jelentésében 4. pont alatt foglalt indítvány. 5. Daragó Gábor nagyiváni kántortanító kérvénye, a terhére kirozott részben be is fizetett ármentesítési járulékok visszatérítése s törlése iránt. 6.

Az 1903. évi november 28-iki választmányi és közgyűlés V/4. számú határozatával kiküldött Bizottság eljárásáról felvett jegyzőkönyv, véleménynyel, a tarajos köburbolatók átépítése tárgyában. (5 % alatt nyomtatványban közöltetik.) 7. Rakamaz község kérvénye a Rakamaz—nagyfalui védgáton vonuló utnak járhatóvá tétele iránt. 8. T. Főmérnök jelentése a folyó ügyekről, ezzel együttesen a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszternek árvédelmi ügyben kiadott 1781. és 6095/1904. sz. körrendeletei. Jelentés 2 % alatt nyomtatványban közöltetik. 9. T. Igazgató jelentése a folyó ügyekről 4 % alatt nyomtatványban közöltetik. a) Felvilágosító jelentés és indítvány a 4. szám alatt tárgyalásra kitűzött 58,369/1903. számú magas miniszteri rendelethez a Taktaközi ügyben. b) A múlt 1903. évi november 28-iki közgyűlés rendelkezéseinek végrehajtásáról. c) A fenti közgyűlésen már előterjesztett 58,846—1903. számú magas miniszteri rendelettel III-ad fokúlag megállapított osztályozási ügyben tett intézkedések, hozzájárulási kules megállapítása, folyó évi kivételek közléséről. d) Pénztári zárlat, anyag és árvédelmi felszerelés megvizsgálásáról. e) Egyeki parterősítési és a mélyfenéki partműre megtartott felülvizsgálatról. f) A Csegei „Tul a Tisza dülő” mentesítése tárgyában megtett intézkedésekről. g) Deutsch Emil és Lipót elleni szabadsámi per lebonyolításáról. h) A borsodi ugynevezett 70,000 forintos per állásáról. i) Hátralékok, értékesítések.

— **A kefégyári munkások sztrájkja.** A debreczeni kefégyári munkások sztrájkja immár hetek óta tart s eddig nemcsak eredményre nem vezetett, de a tegnapi napon olyan stádiumba jutott, amely a békés meg egyezés lehetőségét is kizárja. Tegnap délután ugyanis a sztrájkoló munkások kiküldöttjei, a gyárak képviselői s az iparfelügyelő jelenlétében Végh Gyula rendőrfőkapitánynál tárgyaltak a munkások kívánsága ügyében. Végh Gyula főkapitány minden kísérletet megtett, hogy a munkások és gyárosok egyezségét megvalósítsa, de eredmény nélkül. A munkások kiküldöttjei kijelentették, hogy kifejezett s a munkaadó gyárosok elé terjesztett kívánságaikat pontról-pontra, minden részében fenntartják s azokból sem most, sem a jövőben engedni semmit sem fognak. A békéltetési és egyezkedési kísérlet tehát újra, de ezáltal utoljára hiúsult meg, amennyiben végleges kijelentés történt arra nézve, hogy a munkások nem engednek. Így hát a további tárgyalások szükségessége nem forog fenn. A gyárosok vagy megadják a követeléseket, vagy nem. A közvetítő ut tegnap azzal, hogy a munkások semmit sem engednek, leromlott. A rendőrfőkapitány ma hivatalosan értesíteni fogja a sztrájkolókat, hogy ezek után a sztrájkantya megszűnt s negyvennyolc órán túl nem engedélyezheti az állandó ott időzést. Az idegen illetőségű munkásokra nézve pedig a törvényes intézkedések alkalmazása. A sztrájk tehát nem ért véget s nincs is rá remény, hogy hamarosan véget érjen. Voltak ugyan egyes munkások, akik a gyárba léptek és dolgoztak, mások, akik munkát kértek ki s azt otthon végezték, de a sztrájkvezetőség közbelépésére már az is

Olcsó bevásárlási forrás **Glück Ede férfi-, női- és gyermek-czipő**
áruháza.

Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.

DEBRECZEN, Piacz-utoza 22. szám alatt, — (kistemplommal szemben).

megszűnt. Ezzel csak kiterjedtebbé lett a sztrájk. A munkások görcsösen ragaszkodnak feltételeikhez, a gyárosok sem engednek elhatározásukból s így a kefégyárakban bizonytalan ideig fog még szünetelni a munka.

Bezárt iskola. Dr. Sárváry Gyula tiszti főorvos tegnap este sürgős jelentést terjesztett a polgármester elé, amelyben arról ad számot, hogy az egyháztéri ev. ref. elemi iskolában kanyaró megbetegedések fordultak elő. A polgármester elrendelte, hogy a jelzett iskola első osztályában holnaptól kezdve további rendelkezésig szüntessék be az előadásokat.

A vármegyei bizottsági tagok számának emelése. Már említettük, hogy az 1902. évi 230. szám alatt hozott, belügyminiszterileg is jóváhagyott közgyűlési határozattal el lett rendelve, hogy Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága legtöbb adófizető- és választott tagjainak a számát 240-ról 300-ra emeljék és a választókerületeket újból osszák be. Erre vonatkozólag a május havi közgyűlés elé kerül előterjesztés, a mely sok tekintetben meglepetéseket és változásokat fog okozni. A legtöbb adófizetők névjegyzékét kiigazítással, a választottakat névjegyzékét még az 1904. évi részleges választással fogják az új beosztás és szám emelés szerint megvalósítani. Mervé adóul a képviselőválasztók számának emelkedése vagy csökkenése szolgált. Hajdúvármegyében ezidő szerint összesen 10,688 választó van felvéve és az egész reform a következőleg lesz keresztül hajtva. 1. Hajdúbözörményben a választók száma 2358, eddig 15 bizottsági tagot választottak, ezután 33 bizottsági tagot választanak; 2. Hajdúnánáson a választók száma 1534, a választott bizottsági tagok száma továbbra is 22 marad; 3. Hajdudorogon a választók száma 733, jövőre is 11 bizottsági tagot választanak; 4. Hajdúhadházon a választók száma 650, az eddigi 6 bizottsági tag helyett jövőre 9-et választanak; 5. Hajdúszoboszlón a választók száma 1829, eddig 13 bizottsági tagot választottak, 26-ra emelkedik; 6. Földesen a választók száma 488-ra apadt. Eddig 11 bizottsági tagot választottak, ezután 7-et; 7. Püspökladányon van 492 választó, marad a régi 7 bizottsági tag; 8. Kaba 524 választóval 7 bizottsági tagot választ; 9. Nádudvaron 300-ra apadt a választók száma, 8 bizottsági tag helyett ezután 4-et választanak; 10. Hajdúszámon 210 és Tég-lás 103 választóval együtt választanak 4 bizottsági tagot, eddig Vámospécs is ide tartozott; 11. Tiszacsege és Egyek most 256 választóval együtt választanak 4 bizottsági tagot; 12. Balmazújváros eddig egy-maga választott, most Alsó- és Felső-Józsa-val, összesen 298 választóval választ 4 bizottsági tagot; 13. Tetétlen és Mikepécs 241 választóval ezután is 4 bizottsági tagot választ; Hajdúszovát 247 választóval ezután is 4 bizottsági tagot választ; 15. Vámospécs ezután mint külön választókerület 269 választóval 4 bizottsági tagot választ.

Örült az utcán. Balmazújváros községbe egy csehországi illetőségű vándorló kalapos-legény vetődött, aki házról-házra járva munkát kért mindenütt. Negyednapja tartózkodott már Ujvárosban a cseh legény, amikor egyszerre dühöngeni kezdett az utcán s mindenkit lelővéssel meg harapással fenyegetett. Azután kitortek rajta az örütség tünetei, úgy, hogy kilenc ember birta csak lefogni. A község néhány vagyonosabb polgára köz-költségen felküldte a szerencsétlent Budapestre, hol valamelyik elmeorvosintézetben fogják elhelyezni.

Botrány egy templomban. Daruvárott (Krassó-Szörénymegye) egy részeg ember istentisztelet alatt nyilvános botrányt okozott úgy, hogy ki kellett őt vezetetni. Az önmagáról megfélekedett ember ellen megfogják indítani a büntető eljárást, elrettentő példának a többieknek, hogy a szent hely iránti tisztelet csorbát ne szenvedjen.

A gyonforrásta magát. Temesvárról jelentik, hogy a gyárkúlvárosi császárfürdőben sajátságos módon halt meg Suvascsarszky Uros 60 éves csizmadiamester. Kivánságára meleg fürdőt készítettek neki, de alig időzött pár percig a fürdőben, amidőn tompa segélykiáltás hallatszott a kabinból, amely kulccsal és retesszel volt belülről elzárva s így csak lakatos segítségével lehetett bejutni. A belépők elé borzalmas látvány tárult. Az öreg ember fejével a forróvíz csapja alatt feküdt, melyből vastag sugárban ömlött ki gőzölgő a víz. Lábai kilógtak a kádból. Mikor kihúzták a vízből, már halott volt. A szerencsétlen ember, úgy látszik, kinyitotta a forróvízes csapot, de nem tudta visszaacsavarni s a rázúduló forró víz hatása alatt eszméletét veszítve, halálra forrásta magát.

Földrengés Szatmáron. Szatmárról írja levelezőnk, hogy ott szombaton délelőtt 11 óra tájban földrengés volt, amely mintegy tíz percznyi megszakitással két ízben jelentkezett. A lökések gyengék voltak, de mindenütt megéreztek. Igen sok helyen a falra függesztett képek és egyéb tárgyak lehullottak. A szobák függőlámpái is erősen inogtak. A vasúti indóház mellett mintegy három méternyi hosszúságban megszakadt a föld s a szakadást minden valószínűség szerint a földrengés okozta.

Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kaupbejártánál levő kirakatokban.

A világ legjobb egér-csapdája 20 krajczár, patkány-csapda 60 krajczár. Kapható: Mentze Henriknél.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

(Érkezik d. u. 1/22 órakor.)

Budapest, április 14.

Elnök bejelenti Rabár képviselőnek mandátumáról való lemondását.

Berzeviczy miniszter felel Lendl Adolfnak a buziási közalapítványoknál előfordult visszaélések ügyében. Szerinte csak egy bérlő adta ki a földet, de ezért megbüntették. Visszaélések nincsenek.

Lendl nem, a Ház azonban tudomásul vette a választ.

Rakovszky: Panamának a közalapítványi földekkel.

Berzeviczy visszautasítja a panamázás szót.

Tisza István nyilatkozik a temesvári szerb püspök kinevezése tárgyában. Az új szerb püspök kinevezését nem lehetett megakadályozni, mert rokona a patriarchának.

Tallian Béla válaszol a tátravidéki birtokok eladása dolgában. Leteszi a Ház asztalára a Hohenlohe herczeggel kötött szerződést.

Névszerinti szavazást kérnek. A szavazás holnap lesz.

Justh Gyula Münnich Aurél dolgairól rántja le a leplet. Különösen azt firtatja, hogy Szepes-Bélán az urbéreseknak nem adtak földet.

Münnich Aurél kijelenti, hogy nem türi el, bárki is gázolhasson becsületében.

Justh Gyula összeférhetlenséget jelent be Münnich Aurél és Veszter Imre ellen, kik közbenjártak a kormánytól a birtokvásárlások ügyében.

Az interpellációkra adandó válasz még tart.

Változás a vasuti igazgatóságban.

Budapest, apr. 14. Az „Uj Hírek“ cz. budapesti krajczáros lapban nagyon is valószínűtlennek látszó hír azt jelenti, hogy Ludvigh államvasuti igazgató nyugalomba vonul és utóda Vörös László volt államtitkár lesz.

Az egyesített budapesti igazgatóság élére pedig **Dobieozki Sándor Debreczen III. kerületének képviselője** kerülne. A híradás szerint **Dobieozki erősen munkálkodik, hogy kerületét ifj. gróf Tisza Kálmannak biztosítsa.**

Orosz-japán háború.

London, április 14. Makarow tengernagy és az orosz vezérkar elpusztulásáról újabb értesülések ide nem érkeztek és így még most sem lehet tudni, vajjon nyílt ütközet vagy aknarobbanás okozta-e a katasztrófát.

Ezzel szemben Port-Arthurból jelentik: az itteni kikötő előtt hajnali fél három órakor feltűnt a japán hajóhad, amely Togó tengernagy vezetése alatt háromszor került meg iv alakban az oroszok hadállását. Az oroszok parti rendszertelenül tüzeltek anélkül, azonban, hogy kárt tettek volna a japán hajókban. Togó admirális, aki — úgy látszik csak demonstrálni akart, — délben minden csatározás nélkül visszavonult. Ez idő szerint **40 japán hadihajó áll Port-Arthur előtt.**

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— április 14.

Készaru: változatlan.

Buza áprilisra	7.95—7.96
„ májusra	7.96—7.97
„ októberre	7.85—7.86
Rozs áprilisra	6.28—6.30
Rozs májusra	—
Rozs októberre	6.47—6.48
Tengeri májusra	5.10—5.11
Tengeri júliusra	5.21—5.22
Zab áprilisra	5.26—5.27
Zab októberre	5.50—5.52
Felmondatott 25,000 mm. buza. 9500 mm. rozs és 5000 mm. zab.	

Gazdasági hét.

A Merkur bank és váltóüzlet részvénytársaság jelentése.

Az Anglia és Franciaország közt a tibeti kérdésben létrejött egyezményt a keleten folyó háború által feligazgatott Európai közvélemény nagy megnyugvással fo-

gadta. Altalában az orosz-japán háboru lokalizálását látják az egyezményben, mert mindeztideig éppen a fentemlített két államot tartották a háboru titkos mozgató erőinek. A külpolitikai helyzet higgatibb megélhetéséhez a török-bolgár egyezség is hozzájárult, úgy, hogy a gazdasági életünk politikai égboltozatát ez idő szerint bizvást derültnek mondhatjuk. Az értéktözsdeken a változott helyzet mindinkább kezd nyilvánulni. A nemzetközi papiroknak e héten is élénk élet fejlődött ki. Az osztrák magyar államvasuti részvények, melyek a múlt heten a kisebb osztalék hírére gyengültek, ujabban élénk kereslet mellett visszanyerték korábbi árfolyamukat. — A tulajdonképen élénk üzlet azonban a magyar papiroknak fejlődött ki. A magyarországi viszonyok az utóbbi egy-két év alatt jelentékenyen javultak. Az egymásután következő két sikerült aratás a megindult iparfajlesztési akció természetesen gazdagsági életünk megerősítésére vezetett.

A belpolitikai bonyodalmak megszűntével ez a körülmény mindinkább az előtérbe nyomult s a hosszúságos téli után általában javult a vállalkozási kedv. Pénzügyintézetünk már az ideiglenes mérlegükkel kiérdemelték a magasabb árfolyamokat. Az alapítói emelési kombinációk újra megindultak. Beszélnek a Magyar Általános hitelbank és a Pesti Magyar Kereskedelmi-bank tőke felemeléséről. — Az iparvállalati részvények közül a Ganz-gyár részvények alig néhány hónap alatt 700 koronával emelkedtek. A gyár vagon osztálya, hir szerint, évekre menőleg el van látva megbízásokkal. Hasonló hírek hatottak a Danubius-féle hajógyár részvények árfolyamára is. A tégla értékek közül a Drasche téglagyári részvények iránt mutatkozott érdeklődés. A sorsjegypiacz élénk s ezidő szerint az osztrák hitel és 2%-os szerb sorsjegyek iránt mutatkozik érdeklődés.

A gabona tőzsdén azok a hírek, melyek az orosz-japán háboru lokalizálását jelentették, lanyhaságot idéztek elő. Oroszország még mindig nem vásárol búzát és nem zárja el vámsorompóit a gabonakiviteltől. Ettől eltekintve, a vásárlási kedv a külföldön is, de nálunk is csökkent s a márnok már hetek óta alig vásárolnak.

A vetések kedvező állása s a további fejlődésükre előnyös időjárás bizonyára nem emeli az árfolyamokat. Az üzlet egyébként szűk keretben mozog s a mai készáru üzletforgalom circa 15,000 mm. buza eladás volt.

KÖZGAZDASÁG.

A baromfiak difteritisze.

A betegség az inficiálástól számítva egy hétig, de némelykor hosszabb ideig is lappanghat, mely idő letelte után a nyálkahártyák megduzzadnak s egyes helyeken szürkés, később erősen megvastagodó bevonatot nyernek u. n. állártyákat, melyek azokról eltávolíthatók, de ilyenkor kisebb nagy vérzések állhatnak be. Az orrnyílásokból szürkés színű, később gennyes váladék ömlik ki, mely gátolva a szabályszerű légzést, az állatok tüszőgnek a fejeiket meg megrázzák. — Sokszor a szemek alatt daganat keletkezik, mely szintén gennyes van tele. A bél gyuladása esetén az állatok heves hasmenésben is szenvednek s ürülékük gennyes és véres, az állatok szomorúak, leverték.

Gyógykezelése igen körülményes, nehéz és sok fáradságot igénylő, azért csak azon egyedeknél alkalmazható, a melyeknél a betegség még csak kezdeti stádiumában van, vagy amelyek értékebb fajták. Gyógyszerül az 1% sublimát

használható, melylyel naponta 2—3-szor beecsetelendők a fertőzött nyálkahártyák s amely erős szer ellen utólagosan szén-savas nátriummal öblitendők le. A nyálkahártyákon a betegség fejlettebb stádiumában mutatkozó szürkés bevonatokat csipeszszel kell óvatosan lefejtetni. Később a sublimát gyengébb oldatban használandó s ilyenkor már igénybe vehetők más fertőtlenítő és összehúzó szerek is, mint lysol, jodtinktúra.

Ajánlhatók továbbá a terpentines vagy kátrányos belégeztetések is s ivószertül 1 százalék vasgálicz oldat használata. Védekezni ellene a betegek elkülönítésével s az elhullottak elégetésével lehet. A gyanus állatok mindig azonnal megfigyelés s szükség esetén kezelés alá veendő, természetesen a betegség kezdetében sokkal gyengébb oldattal.

A baromfiak rendszeren megtisztítandó és fertőtlenítendő, a kikerült szalma, szemét, ganéj stb. elégetendő. Az ól összes berendezései fertőtlenítendő. Fertőtlenítése legcélszerűbben az 5 százalékos rézgálicz old. használható, melylyel az összes részek bemázolandók előzetes forróval való lemosás után. A falak bemeszelendők s az egész ól pár napig szellőztetendő. Aljút friss homokkal célszerű beszórni.

REGÉNYCSARNOK.

A boldogság.

— Francia regény. —

6

Azonban néhány nap óta André Pétert bizonyos benső láz emészté. Kis házának s kertjének ujjaalakítása, mi eléggé elfoglalta s érdekelte mindekkor, már csaknem be volt fejezve. S azonkívül egy levele érkezett, melynek tartalma, nem tudni mi okon, nagyon felzavarta lelkét.

IV.

E levelet Gaucher János ur irta, ki hajdan faillei kereskedő volt s tíz év óta Párisban folytatta üzletét, hol igen jó sikernek örvendett.

„Kedves Andrém!

Egy igen nagy szivességre akarlak téged kérni, mi neked alkalmasint csak néhány jó szavadba fog kerülni. Azt már tudod, hogy fiam Fülöp, ki sokkal könnyelműbb, sokkal kevésbé csüng a komoly tanulmányokon, mint bátyja, a művészetre adta magát s mindenképpen festményeket akar csinálni. Van izlése, esze és jó szive, de kevés itélő tehetsége s még kevesebb előrelátása és okossága. Különben te ismered őt s úgy, amilyen jó indulattal voltál hozzá mindig. Meg kell őt házasítnom. Jó csomó pénzt elfecsérelt már erszényemből s még máig sem tud semmit keresni. Fog-e később keresni? Azt bizony nem tudom s nem is igen hiszem; hanem én adhatok neki százezer frankot, hogy megtelepedjék és mivel csinos, szeretetreméltó, jó fiu, miután családunk tisztességes, hirnevem tiszta, méltán számíthat egy százezer frank hozománynyal bíró fiatal hölgyre.

Ily helyzetbe jutva élélhetne a nélkül, hogy dolgozzék, miután erre vágyik s mulattassa magát a festészettel, miután ebbe találja mulatságát; hanem az mindenesetre kívánatos volna, hogy a választott fiatal hölgy háziasan legyen nevelve s szerény külsővel bírjon, ily nő pedig Párisban vajh! mi ritka madár. A mi jó, becsületes vidékünkön itt-ott még található ilyesmit és én a kis Chevreuse Mariánnára vettem szememet, ki vagyoni-lag elég jó helyzetben van s falun nevedett. Ismertem szüleit, kik igen tisztességesek voltak s őt magát is láttam tavaly Failleban.

Nem mondhatni éppen szépnek, de nem is csunya. Utolsó leveledben dicsérted, mennyi szivességgel van öreg anyádhoz s miután még hajadon, gondoltam, jó volna fiamnak nőül venni őt, összeillő pár volnának. Tehát kedves barátom, elküldöm hozzád Fülöpöt néhány napra. E hó 10-én nálad lesz. Nem vonakodik a házasságtól, de nem szeretné, hogy nője csunya és neveletlen legyen. Nálatok megismerkedhetik Chevreuse Mariánnával s ha a leány nem lesz ellenére, elintézheted a dolgot még fiam ott mulatása alatt, vagy elutazása után rögtön. Számitok eddig tapasztalt barátságodra s alkalomszerűleg meg fogom hálálni.

Miért okozott ez annyira köznapi s annyira egyszerű levél André Péternek ily nagy felindulást s miért bosszantotta fel oly nagy mértékben?

Először is úgy találta, hogy Gaucher gazdag volt és mégis Péter a nélkülözés és nyomor legnehezebb napjaiban sem tolyamodott hozzá segélyért, úgy találta, hogy nem állnak erre eléggé bizalmas lábbon egymással. Tán e fiatalkori régi barátjának nem is igen nagy erőfeszítésbe került volna kitalálni, hogy mi mindent kell Péternek nélkülözni s legalább tisztességes elhelyezést ajánlhatott volna fel neki üzletében. De Gaucher gyakorlati ember léte re örizkedett ilyesmit csak szóba hozni, tán úgy gondolkodva, hogy Péter sokkal műveltebb, sokkal kiválóbb egyén, mintsem annál valami jobbat ne találhatna magának.

Péter tehát legkevésbé sem volt hálára kötelezve iránta s nagy gyöngédtelenségnek találta részéről oly vendéget küldeni nyakára, ki alkalmasint nem is valami nagy kedvvel fogadja vendégszeretetét s őt pedig szellemileg kevésbé fogja kárpótolni elvesztett idejéért. Nem is igen ismerte a fiatal embert s ámbár tegezte őt, mivel kicsiny korában is több ízben látta, de a legkisebb rokonszenvet sem érezte iránta. Mindig úgy találta, hogy korához képest igen sok az elbizádas benne.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, csütörtökön, ápril hó 14-én, 161-ik szám „B”

Katalin.

Eredeti operette 3 felvonásban.

Holnap, pénteken, ápril 15-én, 162-ik szám „C”

először:
Takarodó.
Dráma.

NESTLE Legfőkéleesebb
gyermekliszt tápszer csecsemők
részére.

Kísérleti czélokra fél dobozok a 1 Korona.
A tisztelt szülőknek próbadozók és rüpiatok ingyen
rendelkezésre állnak a HERUDA NÁNDORNÁL féle
főraktárban BUDAPEST, N. Kossuth Lajos utca 7 sz.

20,000 darab nemes rózsató

a legkitűnőbb fajokban kapható **műkertészi és rózsatelepemen**, a M. Á. V. főallomása mögött, a csolnakázó-tó mellett, (az u. n. Egyletkert). **Virágcsarnokomban**, (Piacz-utca 26. sz. Telefon szám 340) mindenféle virágmunkák, csokrok, koszorúk stb. a legjutányosabb áron készíttetnek — A n. é. közönséget tisztelettel felkérem rózsatelepem szives megtekintésére.

Farkas Gyula

műkertész, Debreczen.

A ki

olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és acsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést

Több szépfajú rózsák,

jegenye-akácok, Hárs, Platán, juhar, olaj, Bignonia, szomorurophora, eper, kórisz stb.

Diszbokrok: Fenyők, Tuják, önálló és egészély Boscuszok, oltott laptarózsák, pöszméték. Kaphatók ugy cserepes virágok, virágpalántok, kötszeti diszmunkák, koszorúk, csokrok, a legjutányosabb árak mellett, a legszebb kivitelben készíttetnek

Fehértói István

kertészeti telepén.

Széchenyi-utca végén. Posta-kert 11.

? Miért ?

nevezik

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb

szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki.
Mert ott a 602.000 kor. jutalmat
Mert ott 3-szor a 400.000 kor. főnyereményt
Mert ott 3-szor a 100.000 „ „
Mert ott 1-szer a 70.000 „ „
Mert ott 4-szer a 60.000 „ „
Mert ott 3-szor a 30.000 „ „
Mert ott 5-ször a 25.000 „ „
Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztályosorsjáték **május 17. és 18-án** megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

$\frac{1}{12}$ — $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{150}$ sorsjegyeket
12. — 6. — 3. — 1.50 koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje

BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11-ik szám.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadijmentes átutalhatása czéljából kívánatra szivesen szolgálók.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Sziveskedjék czimemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztály-sorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: ..... korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos czim } Név .....
} Állás .....
} Lakhely .....
} Utolsó posta .....

A nem kívánt módoszat
törendő.

Gyár: NYERGES-UFALU (Esztergom w.) Sürgőnyezim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VOCKLABRUCK (Felső-Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

Hatschek Lajos szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olesó és tűzálló tetőfedő-anyag.

ETERNIT MŰVEK Hatschek Lajos BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 33.
Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.
Egyedelárusítás és képviselő: LUKÁCS VILMOS urnál, Debreczen, Hatvan-utca 5.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel n omtartott szó 4 kr. 8 fillér

EGY GYAKORLOTT varróleány felvétetik Piacz-u. 87. sz. Czim a kiadóhivatalban.

SZÓDAVIZ GYÁRTÁSHOZ szükséges jókarban levő gép kedvező fizetési feltételek esetleg részletfizetésre is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

PÉNZTÁROS KISASSZONYT keresünk, a ki kereskedelmi iskolát is végzett. Telegdi K. Utóda Eperjesy István, könyvkereskedés Debreczen, Városházépület.

Madarász Gyula

épület- és diszműbádogos
Debreczen, Bádogos-utca, (Tisza-palota.)

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy az évtized k óta fennálló és legutóbb a DURKÁN JÁNOS tulajdonát képezett bádogos üzletet átvetttem.

Ajánlom magamat mindennemű

épület- és diszműbádogos munkák

előállítására. Fürdő- és ülőkádak, toronyfedések, angol cloettek és takaréktűzhelyek, — valamint minden e szakmába vágó javításoknak jótállás és a legszolidabb árak melletti pontos elkészítésére. Kész munkák mint eddig, ugy ezután is kaphatók

Fürdőkádak kölcsön kaphatók.

Napernyők

színes és fekete,

En-tout-cas-k

Csipke-napernyők

legnagyobb választékban

kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatárúházába,

Debreczen, Kossuth-utca 5.

BOLTHELYISÉG

azonnal kiadó, Kossuth-utca 15. szám, szemben a gyógyszer-tárral. — Ugyanott értekezhetni.

ZÁDOR LAJOS

divatterme

Női ruhakészítő műtermében, elsőrendű képzett derékvarrónók felvétetnek.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére
Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

==== Kiválóan jó ízű. ====

Több mint 2000 orvos elismerő nyilatkozat.

Kapható:

J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
1/1 " " 4 " 40 "

KÁVÉHÁZ MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség b tudomására adni, hogy helyben, Simonffy-utca 6. sz. alatt (a bérpalota mellett),

a „HAZÁMI”-hoz czimzett ujonnan berendezett, a mai kor kívánalmainak mindenkben megfelelő

KÁVÉHÁZAMAT

==== folyó hó 14-én délben ====
ünnepélyesen megnyitom.

A midőn ezen körülményről a n. é. közönséget értesitem, egyben a legszolidabb és pontosabb kiszolgálásról bixtosítom.

Magamat a n. é. közönség nagybecsű pártfogásába ajánlom, vagyok teljes tisztelettel

FÜRST BÉLA, kávész.